

WHT NOW ने भारतात सायबर गुन्ह्यांविरुद्ध लढा देण्यासाठी नॅशनल यूथ ॲम्बेसडर प्रोग्राम लॉन्च केला

मुंबई — भारतात सायबर गुन्ह्यांमध्ये झपाट्याने होत असलेली वाढ लक्षात घेता, WHT NOW या डिजिटल सेफ्टी चळवळीने देशभरातील विद्यापीठे आणि महाविद्यालयांसोबत भागीदारीत आपला नॅशनल यूथ ॲम्बेसडर प्रोग्राम सुरु केला आहे. या उपक्रमाचा उद्देश आहे की २०२५ च्या अखेरपर्यंत ५,००० हून अधिक विद्यार्थ्यांना डिजिटल फर्स्ट रिस्पॉन्डर्स म्हणून प्रशिक्षित करणे — एक अत्यंत आवश्यक पाऊल, कारण सेक्सटॉर्शन, सायबर बुलिंग, ओळखीची चोरी आणि ऑनलाइन शोषण यांसारख्या घटनांमध्ये सातत्याने वाढ होत आहे.

नॅशनल क्राईम रेकॉर्ड्स ब्युरो (NCRB) च्या ताज्या आकडेवारीनुसार, २०२५ मध्ये सायबर गुन्ह्यांमध्ये २४.४% इतकी वाढ झाली असून ६५,००० पेक्षा अधिक FIR नोंदवण्यात आल्या आहेत. तज्ज्ञांचे म्हणणे आहे की खरे आकडे यापेक्षा अधिक आहेत, कारण बहुतांश बळी — विशेषतः महिला आणि अल्पवयीन — भीती, समाजातील कलंक आणि माहितीच्या अभावामुळे तक्रार करत नाहीत.

“हे केवळ एक उपक्रम नाही, तर एक राष्ट्रीय चळवळ आहे,” असे WHT NOW च्या संस्थापक नीती गोयल यांनी सांगितले. “सध्या आपण ऑनलाइन अत्याचारांविरुद्ध गप्प बसण्याची साथ पाहत आहोत. आमचे उद्दिष्ट आहे तरुणांना ज्ञान, धैर्य आणि समुदायाच्या बळाने सशक्त बनवणे, जेणेकरून ते हा डिजिटल संवाद बदलू शकतील.”

प्रत्येक यूथ ॲम्बेसडर ला सायबर कायदे, रिपोर्टिंग प्रक्रिया, मानसिक प्राथमिक उपचार आणि डिजिटल नैतिकता याचे प्रशिक्षण दिले जाईल. या प्रोग्राममध्ये हॅंड्स-ऑन वर्कशॉप्स, सायबर सिम्युलेशन व कायदेशीर तज्ज्ञांद्वारे मॉटरशिप आणि कॉलेज कॅम्पसवर डिजिटल सेफ्टी सेल्स ची स्थापना यांचा समावेश आहे.

“सायबर गुन्हे हे केवळ तांत्रिक नाहीत, तर ते भावनिक, कायदेशीर आणि सामाजिक संकट आहेत,” संस्थेने म्हटले आहे. “आपण ज्या पातळीवर बदल घडवू शकतो, तो म्हणजे तळागाळातील नेतृत्व तयार करणे, म्हणूनच आम्ही थेट महाविद्यालयात पोहोचत आहोत.”

या मोहिमेच्या कायदेशीर बाजूला आधार देताना, सह-संस्थापक व कायदेशीर सल्लागार अक्षत खेतान म्हणाले, “आमच्या अनुभवात अनेक पीडित व्यक्ती घाबरून जातात आणि काय करावे हे समजत नाही. प्रशिक्षित ॲम्बेसडरच्या मदतीने त्यांना त्वरित मार्गदर्शन व सहाय्य मिळेल.”

ही चळवळ पुढे नेण्यासाठी आनेका गोयल यांना ग्लोबल यूथ ॲम्बेसडर म्हणून नियुक्त करण्यात आले आहे. त्या भारतात आणि आंतरराष्ट्रीय स्तरावर ही तरुणाईची चळवळ पुढे नेत आहेत. “मी इतरांसाठी नव्हे, तर त्यांच्या सोबत बोलण्यासाठी येथे आहे,” असे आनेका यांनी सांगितले. “डिजिटल जगात संधी आहेत, पण धोकेही आहेत. सहवेदना, ज्ञान आणि एकजुटीने आपण या समस्यांना तोंड देणार आहोत.”

५,००० पेक्षा जास्त यूथ ॲम्बेसडरचे प्रशिक्षण हे देशभरातील लाखो तरुणांना सुरक्षित, सजग आणि सामूहिक आधाराच्या माध्यमातून फायदेशीर ठरेल. हे ॲम्बेसडर मार्गदर्शक, शिक्षक आणि रक्षक म्हणून काम करतील, जेणेकरून कुठलाही तरुण एकटा किंवा असहाय्य वाटणार नाही.

सायबर अत्याचारांना बळी पडलेले किंवा चिंतेत असलेले नागरिक WHT NOW च्या हेल्पलाइन क्रमांकावर — +91-9019115115 — त्वरित मदतीसाठी संपर्क करू शकतात.

आतापर्यंत ४० पेक्षा अधिक शैक्षणिक संस्था WHT NOW सोबत भागीदारीत रस दाखवत असून काही ठिकाणी पायलट उपक्रम सुरु झाले आहेत. दीर्घकालीन उद्दिष्ट म्हणजे एक पॅन-इंडिया नेटवर्क तयार करणे जे प्रशिक्षित ॲम्बेसडरद्वारे तळागाळात प्रभावी सायबर सुरक्षा देऊ शकेल.

भारत, ज्याच्याकडे ८५० दशलक्षाहून अधिक इंटरनेट वापरकर्ते आहेत, हा जगातील सर्वात डिजिटल दृष्ट्या जोडलेला देश आहे — तरीही डिजिटल सेफ्टी बाबत औपचारिक शिक्षणात जागरूकतेचा अभाव आहे. WHT NOW चे उद्दिष्ट आहे ही दरी भरून काढणे आणि सशक्त तरुणांना बदलाच्या केंद्रस्थानी आणणे.

हा कार्यक्रम मे २०२५ पासून टप्प्याटप्प्याने सुरु होईल, ज्यात देशभर जनजागृती सत्रे, विद्यापीठांशी सामंजस्य करार (MOUs) आणि डिजिटल ट्रॅकिंगचे प्रकाशन यांचा समावेश असेल.